

TAMİM NO: 8-Ek-1

TASNİF NO: V-1200
Bütün Teşkilata

Bilindiği üzere Genel Müdürlüğümüzce yürütülmekte olan ağaçlandırma çalışmaları 28.11.1994 tarihinde yayımlanan 8 no.lu Tamim esaslarına göre yürütülmektedir.

Merkeze intikal eden şikayetlerden, Bakanlığımız Teftiş Kurulu raporlarından ve Mahkemelere intikal eden davalardan ağaçlandırma, erozyon kontrolü ve mera ıslahı çalışmalarında mülkiyet konusunun yeterince incelenmediği kanaati uyanmış ve 8 no.lu Ağaçlandırma Tamimine uygun olarak ağaçlandırılacak sahaların Orman İşletme Müdürlüklerinden teslim alınırken düzenlenen teslim tutanaklarında değişiklik yapılması için aşağıdaki açıklama ve değişikliklerin yapılmasına ihtiyaç duyulmuştur.

8 no.lu Tamimde ağaçlandırma sahasında çalışmalara başlanılmadan ve çalışma mevsimine girmeden bir yıl önce saha üzerinde ekonomik yönden değerlendirilmesi mümkün olan ağaç ve ağaççıkların ilgili Orman İşletme Müdürlüğünce kesilerek sahadan çıkarılacağı ve sahanın Tamim ekindeki (Ek-3) tutanağa uygun olarak teslim edileceği talimatlanmıştır.

Ancak; bundan sonra orman alanlarında ve hazine arazilerinde yapılacak ağaçlandırma ve erozyon kontrolü çalışmaları için iki ayrı teslim tutanağı düzenlenmesi uygun görülmüştür.

Orman alanlarında yapılacak ağaçlandırma ve erozyon kontrolü çalışmalarından önce sahanın mülkiyet durumu detaylı bir şekilde incelenecek, kadastrasının yapıp yapılmadığı yapıldı ise, kadastro sınırları içerisinde olup olmadığı tespit edilecek, ayrıca çalışma yapılacak alanların ilgili amenajman planının “Ağaçlandırma, İmar-İslah, Erozyon Kontrolü ve Mera Çalışmaları ile İlgili Sahalar Tablosu”nda yer alması şartı mutlaka aranacak ve Ek:3 (a) teslim tutanağı düzenlenecektir.

Orman kadastrası yapılmadığı anlaşılan orman alanlarında çalışmalar başlamadan önce tutanak düzenlenirken, sahanın ilgili amenajman planının “Ağaçlandırma, İmar-İslah, Erozyon Kontrolü ve Mera Çalışmaları ile İlgili Sahalar Tablosu”nda yer alması şartına uyulacak, meşcere ve arazi tipi sembolleri ve bu tiplerin alanları belirtilecek ve ayrıca bu sahaların tapu kayıtlarındaki durumları detaylı bir şekilde incelenecektir.

Hazine arazileri ile Devletin Hüküm ve Tasarrufu altındaki sahalarda ise; Maliye Bakanlığının 201,233 ve 238 sayılı Tebliğleri gereğince çalışma yapılacak sahanın ağaçlandırılmak üzere Bakanlığımıza (Orman Genel Müdürlüğüne) tahsis işlemlerine başlanılacak, tahsis işleminden sonra projelendirme yapılacaktır.

Tahsis işlemleri tamamlanan Hazine arazileri Milli Emlak Müdürlüğü yetkilisinden, Orman İşletme Şefi ve AGM Mühendisince Ek:3 (b) deki örneğe uygun tutanakla teslim alınacaktır.

Ek:3 (a) ve (b) devir teslim tutanaklarına varsa saha ile ilgili çaplı tapu ve sahaya ait kroki eklenecektir.

Hazine arazilerinde tahsis işlemleri bitmeden ve saha teslim alınmadan çalışmalara kesinlikle başlanmayacaktır.

Ağaçlandırma çalışması yapılacak sahaların tesliminde yukarıdaki hususlara uyulması hususunu önemle rica ederim.

9- TAMİM NO: 8 (94 yılı)

1) AĞAÇLANDIRMANIN AMACI VE KAPSAMI

AMAÇ;

Bozuk orman alanlarında ve gerektiğinde verimli orman alanlarında ve ayrıca orman rejimine alınacak yerlerde yeniden orman yetiştirmek suretiyle verimli orman alanlarımızın artırılmasıdır. Bu amacın gerçekleşmesi yanında;

- a) Erozyonla toprak taşınmasının durdurulması, sel ve taşkınların önlenmesi, hidrolojik dengenin sağlanması
- b) İnsan sağlığını tehdit eden çevre kirliliğinin önlenmesi veya en aza indirilmesi,
- c) Turizm potansiyelinin artırılması,
- d) Rekreasyon alanları yaratılması,
- e) Şehirlerin düzensiz gelişmesinin önlenmesi de sağlanmış olacaktır.

1.2) KAPSAM:

Orman amenajman planlarında ağaçlandırma, imar-ıslah, erozyon kontrolü ve mera çalışmaları ile ilgili sahalar tablosunda yer alan bozuk ve çok bozuk orman alanları ve orman içi açıklıkları, gerektiğinde verimli orman alanlarını ve orman rejimi dışında kalan ancak ağaçlandırılmak üzere, Bakanlığımıza tahsis edilen sahaları kapsar.

2) AĞAÇLANDIRMA ÇALIŞMALARININ PLANLANMASININ ANA PRENSİPLERİ

2.1) AĞAÇLANDIRMA UYGULAMA PROJELERİNİN DÜZENLENMESİ:

Genel Müdürlüğümüzün Uygulama Projeleri Düzenleme Esasları Tamimi çerçevesinde Ağaçlandırma Uygulama Projeleri tanzim edilir.

Uygulamalar projeye dayalı olarak yapılacaktır. Ancak zorunlu olan hallerde düzenlenecek Ön Etüd Raporunun Merkez’ce onaylanmasından sonra ve projesi yılı içerisinde tamamlanmak kaydıyla projersiz uygulamaya girilebilecektir.

2.2) AĞAÇLANDIRMAYA KONU OLACAK SAHALARIN SEÇİMİ:

- a) Yetiştirme ortamı şartları en iyi olan ve özellikle yoğun kültür metotlarının uygulanabileceği sahalalar,
- b) Mülkiyet sorunu olmayan, Orman ve Arazi Kadastro çalışmalarının yapıldığı sahalalar,
- c) Sosyal baskı altında olmayan veya Orman Köylerini Kalkındırma hizmetleri ile sosyal baskının kalkabileceği sahalalar,
- d) Yanık sahalalar,
- e) Toplu-Şantiye usulü çalışma yapılabilecek sahalalar,
- f) Yöre halkının ağaçlandırma talebinde bulunduğu sahalalar öncelik alacaktır.

2.3) ORMAN-HALK İLİŞKİLERİNİN DÜZENLENMESİ:

Ağaçlandırma çalışmalarımıza konu olan orman alanlarının uzun yıllar boyunca aşırı ve düzensiz faydalanmalar sonucunda bozulup verimsiz hale geldiği, yöre halkının ekonomisinin halende bu alanlarda yapmakta oldukları ve alışageldikleri özellikle hayvan otlatmalarına ve diğer faydalanma tarzlarına bağlı olduğu bilinmektedir. Bunun yanında, Orman Kadastrounun ülke düzeyinde tamamlanamadığı ve Amenajman Planlarında ağaçlandırmaya tefrik edilen alanların mülkiyet durumu bakımından yeterli güvenlikte olmadığı da bilinen bir gerçektir.

Bu sebeplerle; eskiden bu yana ağaçlandırma çalışmalarımızda yöre halkının sosyo-ekonomik nedenlerle yaptığı yoğun şikayetlerle karşılaşmakta iken, son yıllarda yaşanabilir çevre bilincinin de etkisiyle halkın ağaç ve ormana olan ilgisinin ve ağaçlandırma taleplerinin artmasıyla bu yöndeki baskılar azalmıştır. Bu olumlu gelişmenin yanı sıra Orman-Halk ilişkilerinin daha sağlıklı bir şekilde sürdürülmesini ve çalışmalarımızın başarı ile yürütülmesini temin edebilmek maksadıyla;

- a) Ağaçlandırma sahalalarının mülkiyet ve sınır tespitinde titiz davranılması, özel mülkiyete konu olan sahalaların proje yapımı sırasında dikkate alınması,
- b) Sosyo-ekonomik yönden problemlili sahalarda daha önce planlanarak ORKÖY hizmetlerine yer verilmesi,
- c) Meskun yerler civarındaki çalışma sahalaları hududunda yeterli genişlikte tampon bir saha bırakılması ve tampon sahalaların gerektiğinde özel ağaçlandırmaya konu edilmesi,
- d) Tampon sahadan sonra yapılacak ağaçlandırmalarda, yetiştirme muhiti şartlarının elverdiği ölçüde ikincil ürün veren yöre halkının tanıdığı yapraklı ve ibrelili ağaç türlerine (Kestane, İhlamur, Ceviz, Fıstıkçamı, Kavak, Akasya, Okaliptus v.b.) yer verilerek ağaçlandırma çalışmalarına olan ilgi ve isteğin olumlu yönde artırılması ve ikincil ürünlerden yararlandırılmasının sağlanması,
- e) Çalışmalarımıza mümkün olduğu kadar meskun yerlere uzak noktalardan başlanması ve meskun yerlere fazlaca yaklaşılmaması,
- f) Çalışmalarımız esnasında mer'a ve su yollarının kapatılmayarak, yeterli ve uygun geçitlerin bırakılması,
- g) Çalışmalar süresince mahalli halkla diyalog içerisinde bulunularak, ağaçlandırma çalışmalarının kendilerine getireceği ekonomik ve sosyal yararların anlatılması,
- h) Ağaçlandırma çalışmalarına başlanılacağına 15 gün önceden ilgili köylerde ilan edilmesi,
- i) Ağaçlandırma çalışmalarında çıkabilecek problemlerin öncelikle mahallinde çözümlenmesi, buna rağmen köylüler tarafından ağaçlandırma çalışmaları hakkında bir şikayet olduğunda şikayet konusunun AGM Başmühendisliğinin

oluşturacağı Bölge Müdürünün uygun göreceği bir komisyon tarafından şikayet sahibi ile birlikte incelenerek bir rapora bağlanması ve Merkeze gönderilmesi. Raporda şikayetin nedenlerinin, şikayete konu saha sınırlarının ve çözüm önerilerinin detaylı bir şekilde açıklanması ve benzer tedbirlerin alınması sağlanacaktır.

2.4) YILLIK PROGRAMLARIN BELİRLENMESİ VE YERSEL DAĞILIM PROGRAM TEKLİF CETVELLERİNİN HAZIRLANMASI:

Genel Müdürlükçe Bölge Müdürlüklerine verilen yıllık programlar; potansiyel saha, yörenin işçi gücü, makina-ekipman varlığı ile finansman ve yapabilirlik durumları dikkate alınarak tespit edilecektir.

Ağaçlandırma çalışmalarının yapılacağı sahalarla ilgili yıllık program teklifleri, yıl içerisinde yapılacak ek program teklifleri veya program değişiklik teklifleri (Ek-1) deki cetvele göre yapılacaktır. Bu cetvellerin hazırlanmasında yılı içerisinde ağaçlandırmaya konu yanan orman alanları ile uygulaması devam eden proje sahalarına öncelik verilecektir.

Yersel Dağılım Program Teklif Cetvellerine dayalı olarak Merkez’ce tanzim olunacak “Program ve Ödenek Yersel Dağılım Çizelgesinin” (Ek-2) taşraya gönderilmesinden sonra uygulamaya geçilecektir.

3) AĞAÇLANDIRMA ÇALIŞMALARI:

Ağaçlandırma çalışmaları, yetiştirme ortamı özelliklerine göre, toprağın mutlak ve fizyolojik derinliği, ana kayanın türü ve yapısı, eğim, topoğrafya, taşlılık, kayalık v.b. faktörler dikkate alınarak işçi veya makina gücü ile yapılacaktır.

Ağaçlandırmada mutlak başarı esas olduğundan kesinlikle “MÜKERRER AĞAÇLANDIRMAYA” sebebiyet verilmeyecektir. O itibarla tesis ve bakım faaliyetleri tekniğine uygun olarak gerçekleştirilecektir. Ancak olağanüstü iklim koşulları, tabii afetler ve yangın gibi beklenmeyen olaylardan kaynaklanan başarısızlıklar halinde mükerrer çalışma gündeme getirilecek, eksi hallerde ise ilgililer hakkında zararın tazmini için gerekli yasal işlem yapılacaktır.

3.1) SAHANIN BOŞALTILMASI:

Ağaçlandırma sahasında çalışmalara başlanmadan ve çalışma mevsimine girmeden önce saha üzerinde ekonomik yönden değerlendirilmesi mümkün olan ve sahada tutulmasına gerek duyulmayan ağaç ve ağaççıklar bir yıl önceden ilgili Orman İşletme Müdürlüğüne kesilerek sahadan çıkarılacak ve saha AGM Mühendisliğine teslim edilecektir. (Ek-3) AGM Başmühendisleri; ilgili Orman İşletme Müdürlüklerine ağaçlandırma programına alınması planlanan sahanın boşaltılmasını yazışma kuralları çerçevesinde mahalli seviyede çözecek şekilde bir yıl önceden bildireceklerdir.

3.2) İÇ TAKSİMAT ŞEBEKESİNİN ARAZİDE UYGULANMASI:

Yol şebeke planına göre uygulama projesinde yer alan mevcut veya yapılması planlanan ulaşım yolları, yangın koruma yolları, bekçi ve fidancı evleri, su yolları, enerji hattı, bölme ve bölmecik sınırları arazide işaretlenecektir.

3.3) DİRİ ÖRTÜ TEMİZLİĞİ,

Ağaçlandırma çalışmalarımızın temel amacı endüstriyel plantasyonlar tesis ederek bozuk ormanlık ve orman içi açıklığı niteliğindeki alanların üretime sokulması olmakla birlikte bu çalışmalar sırasında doğal flora ve faunanın oluşturduğu ekosistemin korunup, geliştirilmesi amacıyla yönelik önlemlerin alınmasını da gerektirmektedir. Zira ağaçlandırma çalışmalarında özellikle sadece ibreli türlerle tesis edilen plantasyonların oluşturduğu monokültürlerde biyolojik dayanıklılığın azaldığı da bilinen bir gerçektir.

Özetle; ağaçlandırma alanlarında doğal dengenin tümüyle değişimini önlemek amacıyla diri örtü temizliği aşağıdaki hususlar dikkate alınarak yapılacaktır.

a) Ağaçlandırma alanlarında en az % 30 oranında yapraklı türlere yer verilecektir. Bu oranın sağlanmasında doğal yapraklı türlerin gelişme özellikleri, yangına karşı dirençleri ve yetiştirme ortamı özellikleri dikkate alınacak, mevcut yapraklı türlerin muhafazası ve yeni yapraklı tür dikimi suretiyle karışım sağlanacaktır. Yapraklı tür karışımının doğal türlerle oluşturulması durumunda gruplar veya şeritler halinde bırakılacak alanlar, diri örtü temizliğine konu edilmeyeceğinden, çalışmalara başlanılmadan önce yerleri işaretlenecektir. Bu suretle doğal flora ve faunanın muhafazası sağlanacaktır.

b) Doğal vejetasyon içerisindeki endemik türler ile ıhlamur, kestane, ardıç, yabani kiraz, alıç, üvez, porsuk, şimşir gibi türlerin yanı sıra tıbbi ve aromatik özellik taşıyan türler münferit veya gruplar halinde muhafaza edilecektir.

c) Göl, gölet ve baraj havzalarındaki mevcut doğal türler aynen muhafaza edilerek ıslah önlemleri alınacak, ayrıca meyili yüksek olan alanlardaki doğal canlı türler de cins ve vasıflarına bakılmaksızın korunacaktır.

d) Dere içi yapraklı vejetasyonu olduğu gibi muhafaza edilecektir. Muhafaza edilen dere içi vejetasyonu içerisindeki kuru ve dejenere olmuş bireyler sahadan uzaklaştırılacak ve mevcut türler ıslah edilecektir.

3.4) TOPRAK İŞLEMENİN AMACI VE GENEL PRENSİPLERİ:

- a) Toprağın kırıntı bünye kazanarak su tutma kapasitesini ve havalanmasını artırmak,
- b) Köklerin kolayca gelişmesini sağlamak,
- c) Mikroorganizma faaliyetlerini artırmak,
- d) Kapilariteyi kırarak evaporasyonla su kaybını önlemek,
- e) Fidan köklerinin topraktaki suyu ve besin maddelerini kolayca almalarını sağlamaktır.

Toprak işleme, toprak rutubetinin yeterli olduğu yani toprağın tavadı olduğu zamanda yapılacaktır. Toprak yaz aylarında kuru ve sert olduğu, kış aylarında ise fazla çamur ve donma olduğu için tekniğine uygun toprak işleme yapmak mümkün değildir. Bu nedenle toprağın türü, geçirgenliği ve rutubet durumu iyi incelenerek toprak işlemeden beklenen faydaları sağlayabilecek zamanlarda toprak işleme yapılacaktır.

3.5) İŞÇİ GÜCÜ İLE AĞAÇLANDIRMA ÇALIŞMALARI:

3.5.1) İşçi ile Diri Örtü Temizliği:

Ağaçlandırma sahasında var olan diri örtü tabakası sahanın erozyon durumu ve ekonomik şartlar göz önünde tutularak şeritler halinde işçi tarafından dipten itibaren en çok 10 cm. yükseklikten kesilecek, belirli mesafelerde tanışıp yığılınarak yangına karşı gerekli önlemler alınıp yakılacak veya dikilecek fidanların aralıklarına göre belirli mesafelerde tesviye eğrilerine paralel şeritler halinde yığılınacaktır. Diri örtü temizliğinden amaç, topraktaki su ve besin maddelerinden sadece dikilecek fidanların yararlanmasını sağlamaktır. Örtü temizliği esnasında toprağın organik maddece zenginleşmesi, toprak rutubetinin korunması, şiddetli yağmurların toprak yüzeyine darbe etkisinin kırılması gibi yararları da dikkate alınarak kesilen ince dalların teras aralarına serilmesi düşünülecektir.

3.5.2) İşçi ile Toprak İşleme:

Klizimetre veya tesviye pergeli ile tesviye eğrilerine paralel, dikilecek türün dikim aralıklarında dikkate alınarak arazide belirlenen hat üzerinde 35-40 cm derinlikte, 60-80 cm genişlikte toprak işlenecek, yapılan teras yüzeyi yamaca doğru % 10-30 meyilli olacaktır. İşçi ile teras yapımına yamacın üst tarafından başlayıp dere tabanına doğru devam edilecektir.

İşçi gücü ile toprak işleme genellikle makinalı toprak işlemesi yapılamayan % 40'dan fazla meyilli yerler ile mikro topografyanın makinalı toprak işlemeye uygun olmadığı sahalarda uygulanacaktır.

3.5.2.1) Devamlı Teras

Diri örtünün yoğun, su açığının fazla olduğu ve erozyona maruz, çok meyilli sahalarda devamlı teras yapılır.

İşçi teras yaparken önce yamaç kenarından başlayarak ve tesviye eğrisine paralel olarak 40-60 cm genişlikte 20-25 cm derinlikte bir şeritte kırıntı bünye kazandıracak şekilde toprak işlemesi (yan kazı) yapacaktır. Daha sonra tekrar başa gelerek işlenmiş şeridin alt sınırında durarak yüzünü yamaca doğru dönecektir. Yan kazı yapılmış şeridin üst sınırından yukarı kısmındaki toprağa kırıntı bünyesi vererek işlenmiş (yan kazı yapılmış) şerit üzerine çekecek ve 35-40 cm'lik işlenmiş toprak derinliği sağlayacak şekilde teras formu oluşturacaktır. (Şekil:1) Bu işleme şeklinde toprak teras mihveri üzerinde devamlı olarak işlenir.

3.5.2.2) Kesik Teras

Su açığının bulunmadığı ve erozyon tedbirlerini gerektirmeyen, yağışı bol, az meyilli sahalarda, işin ekonomisi de düşünülerek devamlı teras yerine kesik teras uygulanır.

Bu işleme şeklinde toprak, teras mihveri üzerinde atlamalı olarak işlenir. Genellikle 60-100 cm arasında değişen uzunlukta teras yapılır, işlenmeden bırakılan kısmın uzunluğu ise fidan aralıklarına göre değişir.

Toprağı işleme şekli devamlı terasta olduğu gibidir. Kesik teras uygulaması ile % 50-70 arasında ekonomik bir çalışma, diğer bir ifade ile sahanın % 30-50'si işlenmiş olmaktadır.

Bir altta yapılacak terasın üstte işlenmeden bırakılan boşluğu dolduracak tarzda olmasına dikkat edilecektir.

3.6) MAKİNALI AĞAÇLANDIRMA ÇALIŞMALARI:

3.6.1) Mekanizasyon Prensipleri:

Ağaçlandırmada mekanizasyonun amacı yetiştirme ortamı özelliklerine (topografya, anakayanın türü ve yapısı, toprağın mutlak-fizyolojik derinliği, textürü, taşlılığı, yamaç meyili, kayalılık vb) göre en uygun metodu seçip yoğun kültür (tesiste ve bakımda mekanizasyon) metodlarını uygulayarak yörenin ihtiyaç duyduğu odun hammaddesini kısa sürede en yüksek miktarda üretilmesini sağlamaktır.

Bunun için uygulamada:

a) %60 meyile kadar diri örtünün kök ve gövdeleriyle birlikte şeritler halinde temizlenerek sahadan uzaklaştırılması,

b) %40 meyile kadar olan sahalarda, birikme horizonunun yer aldığı genellikle 30-60 cm. ve gerektiğinde 90 cm.'ye kadar toprak katmanlarında riper veya riper pullukla alt toprak işlenmesi yapılması,

c) %20 meyile kadar olan sahalarda toprağın biyolojik aktivitesinin yoğun olduğu 0-30 cm. derinlik arasında esas itibariyle toprağın A, yani yıkınma horizonunda 4x4 lastik tekerli traktör+pulluk veya diskaro ile üst toprak işlenmesi yapılması,

d) Eğimin %30-40 arasında olduğu sahalarda 4x4 lastik tekerlekli traktör+tekli riper pullukla çift sürüm veya 4x4 lastik tekerlekli traktör+çiftli riper pullukla tek sürüm olarak gradoniler halinde toprak işlenmesi yapılması esastır.

Seçilen metodun uygulanabilmesi için uygun ekipman ve bu ekipmanın istenilen özellikte kullanılmasını sağlayacak ana güç ünitesi makina tipi ve gücünün saptanması gerektiği göz önünde tutulacaktır.

3.6.2) Makina ve Ekipman Planlaması:

Yıllık “Yersel Dağılım Program Teklif Cetvellerine” göre makinalı ağaçlandırma çalışmaları için ihtiyaç duyulan makina ve ekipmanlar ile çalışma süreleri proje sahasının iklim, toprak, topoğrafya ve diri örtü durumu göz önüne alınarak Başmühendisliklerin teklifleri doğrultusunda Merkez’ce planlanacaktır.

Bu sebeple “Yersel Dağılım Program Teklif Cetvelleri” merkeze gönderilirken makina-ekipman ihtiyaç listesi de beraberce gönderilecek, ihtiyaçlar doğrultusunda planlama Merkezce yapılacak, finansman durumu dikkate alınarak gerektiğinde emanet-ihale usulü ile çalışılacaktır.

İş makinalarının sevk ve idaresi tekniğine uygun çalıştırılması AGM Başmühendisliğinin sorumluluğunda olacak, iş makinalarının çalışmaları ile ilgili “Aylık Çalışma İzleme Cetveli” (Ek:4) AGM Mühendisliğince düzenlenerek AGM

Başmühendisliğine gönderilecek ve Bölge Müdürlüğünce toplanarak takip eden ayın 15'ine kadar Merkezde bulundurulacaktır.

3.6.3) Diri Örtünün Sınıflandırılması:

Ağaçlandırma mekanizasyonunda kullanılacak makina ve ekipmanın seçimi yönünden diri örtünün sınıflandırılması gerekir. Ülkemizde makinalı ağaçlandırma yapılacak sahaların diri örtü sınıflandırılması şöyledir:

Bozuk Koru Ormanı: Tohumdan meydana gelen ve tohum üretmeye başlayana kadar gelişen ve yeniden gençleşmesi yine tohumla olan ormanlara KORU ORMANI denir. İşte bu ormanların çeşitli faktörlerin etkisi ile kapallılığının % 10 un altına düşmesi, ağaçların deforme olmaları sonucu oluşan ormanlara da BOZUK KORU ORMANI denir.

Bozuk Baltalık, Baltalık Ormanı: Yapraklı ağaçların kesilmesi sonucu kök ve kütük sürgünleri ile oluşan ormanlara BALTALIK ORMANI denir. Bu ormanların çeşitli dış faktörlerle sürgün verme özelliklerini kısmen veya tamamen kaybetmeleri sahayı örtme oranlarının azalması sonucunda meydana gelen ormanlara BOZUK BALTALIK ORMANI denir.

Yüksek Maki: Toprak yüzeyindeki çapları 10 cm.den fazla olan maki (akçakesme, sandal vb.) Q.coccifera ve Rhododendron ile kaplı örtü tipine YÜKSEK MAKİ denir.

Maki: Toprak yüzeyindeki çapları 5-10 cm. olan türlerle kaplı örtü tipine MAKİ denir.

Funda: Toprak yüzeyindeki çapları 3-5 cm. olan Erica, Calluna, Cistus gibi cinslerle kaplı örtü tipine FUNDA denir.

3.6.3.1) MAKİNA İLE DİRİ ÖRTÜ TEMİZLEME METOTLARI:

Genellikle kurak ve yarı kurak iklim tipinin hüküm sürdüğü Ülkemizde dikilen fidanların ilk yıllarda iyi gelişmesini sağlamak, topraktaki su ve besin maddelerine ortak olan, yandan ve üstten baskı yapacak diri örtüyü sahadan uzaklaştırmak amacıyla diri örtünün köklenerik sökölmesi ve sahadan uzaklaştıırılması veya toprak yüzeyinden parçalanması gerekmektedir.

3.6.3.2) MAKİNALI DİRİ ÖRTÜ TEMİZLEME METOTLARI:

A) Bozuk Baltalık, Baltalık Ormanlarında ve Yüksek Makide Diri Örtü Temizliğı:

Sahadaki diri örtü, 180-230 HP gücündeki Paletler Traktör+Tarak ile yamacın alt tarafından başlayıp sırta doğru devam edilerek ve meyil yönünden çalışılarak, kök ve gövdeleri ile birlikte temizlenecek ve;

1- Meyil Grubunda (%0-20) :36-42 metre

2- Meyil Grubunda (%21-40):30-36 metre

3- Meyil Grubunda (%41-60 :21-30 metre

mesafelerde (dikilecek türün aralık mesafelerine uygun olarak) tesviye eğrilerine paralel en fazla 3 m. genişliğindeki daha önce temizlenmiş alanda yığılanacaktır. (Şekil:2) (Pabuçlu tarak dişi uzunluğu 55-65 cm. olmalıdır.) Aynen işçi ile diri örtü temizliğinde olduğu gibi yukarıda bahsedilen meyil guruplarındaki mesafeler paralelinde dejenere olmamış doğal yapraklı bantlar aynen muhafaza edilerek, yapraklı türlerin ıslah çalışmaları yapılacaktır.

Bu şekilde yapılan diri örtü temizliğinde tarak dişleri uçtan itibaren 10 cm derinliğe kadar toprağa batırılacak, şerit ortasına doğru tarak kaldırılıp silkelenerek yeniden çalışmaya devam etmek suretiyle üst toprağın en az miktarda taşınmasına özen gösterilecektir. Yığınlar devamlı olacak, ancak yığın bitiş noktalarında traktörlerin geçeceği kadar boşluk bırakılacaktır.

Temizlen diri örtü artıkları hiçbir zaman kuru ve sulu derelerin içine taşınmayacak, dere tabanına 25-50 m. mesafede yığılanacaktır.

B)Bozuk Kuru Ormanlarında Diri Örtü Temizliği:

Bozuk kuru ormanları kesildikten sonra ayrıca makina ile örtü temizliğine gerek olmayabilir. Örtü temizliğine gerek olmadığı hallerde 180-230 HP gücündeki paletli traktöre bağlantılı 2'li ve 3'lü ripperle tesviye eğrilerine paralel çalışmak suretiyle toprak işleme ve örtü temizliği kombine metodu kullanılabilir.

Örtü temizliğine gerek duyulması halinde A maddesindeki metotla diri örtü temizliği yapılacaktır.

C) Makilik Sahalarda Diri Örtü Temizliği:

Toprağı organik madde yönünden zenginleştirmek ve su tutma kapasitesini arttırmak amacıyla, 4x4 lastik tekerlekli traktöre arkadan monte edilmiş çekiçli veya zincirli çalı doğrama makinaları ile toprak yüzeyinden parçalanarak temizlenecektir.

Ancak yüzeysel taşlılık bulunması ve maki örtüsünün çok yoğun olması hallerinde çalı doğrayıcı ekipman kullanılamayacağı için yine A maddesinde vurgulanan metot uygulanacaktır.

D)Fundalık Sahalarda Diri Örtü Temizliği:

Diri örtünün çap ve boy yönünden zayıf olması nedeniyle, organik maddenin toprağa karıştırılması amacıyla ya 4x2 lastik tekerlekli traktör+zincirli çalı doğrama ekipmanı ile diri örtü toprak yüzeyinden parçalanarak temizlenecek, ya da 4x4 lastik tekerlekli traktör+riper pulluk ile tesviye eğrilerine paralel tam alanda sürülerek hem diri örtü temizliği hem de toprak işleme aynı anda yapılacaktır.

3.6.4) Makinalı Toprak İşleme :

Yurdumuzun büyük bir bölümü kurak ve yarı kurak iklim kuşağında yer aldığından toprakta su depolanmasının artırılması ve dikilen fidanların kök gelişiminin sağlanması amacıyla topografyanın elverişli olduğu alanlarda toprak işleme makina ile yapılacaktır.

Makinalı toprak işleme metodları % 0-40 meyil grubuna kadar olan sahalarda uygulanır.

3.6.4.1- Orta ve ağır bünyeli sıkışık toprak yapısının görüldüğü yerlerde paletli traktör+ikili veya üçlü riper ile 60-80 cm derinlikte, tesviye eğrilerine paralel % 40 meyile kadar alt toprak işleme yapılacaktır. (Şekil:3) Daha sonra 4x4 lastik tekerlekli traktöre monte edilmiş ağır diskaro ile % 20 meyile kadar üst toprak işleme yapılacaktır.(Şekil:4) Ancak bu meyil grubunda toprak yapısının kumlu olması halinde doğrudan üst toprak işleme yapılabilir.

Paletli traktör +tarakla şeritler halinde diri örtü temizliği yapılmış % 21-40 meyildeki sahalarda ise; 4x4 lastik tekerlekli traktör+tek soklu riper pullukla çift geçiş, çift soklu riper pullukla tek geçişte tesviye eğrilerine paralel şekilde ve dikilecek türün aralık mesafesine uygun olarak teraslar halinde toprak işleme yapılacaktır. (Şekil:5)

3.6.4.2- Paletli traktör+tarakla % 40 meyilin üzerinde olan yerlerde, diri örtü temizliği en alttan başlamak üzere meyil gruplarındaki yığılma mesafelerine uygun olarak şeritler halinde diri örtü temizliği yapılacak, daha sonra 3.3.2 bölümünde anlatıldığı gibi işçi ile teraslar halinde toprak işlenecektir.

3.6.4.3- Bozuk koru ormanlarında kütük, kök sökümünde tam alanda paletli traktör+riper ile aynı zamanda alt toprak işleme yapılmış olacağından başka bir işlem yapılmayacaktır.

3.6.4.4- Çekiçli veya zincirli çalı doğrayıcılarla tam alanda toprak yüzeyinden örtü temizliği yapılmış sahalarda 4x4 lastik tekerlekli traktör+riper pulluk (tekli ise çift sürüm, çiftli ise tek sürüm) ile tam alanda tesviye eğrilerine paralel toprak işleme yapılacaktır.(Şekil:6)

Diri örtünün yoğun olduğu yerlerde toprak yüzeyindeki kesilmeden kalan örtünün traktörün lastik tekerleğine zarar vereceğinden bu metod uygulanmamalıdır.

3.7) DİKİM:

3.7.1)Dikimde Dikkat Edilecek Hususlar ;

Dikimde uygulanacak aralık-mesafeler 7.10.1994 tarihli Bakanlık Olur'u ile değiştirilen 28.10.1979 tarih ve 263 sayılı tebliğin 2.1.5 bölümü ile 12.10.1994 tarih ve EP.1.7.0/821 sayılı Genel Müdürlüğümüz talimatı çerçevesinde uygulanacaktır.

Dikim çalışmaları, vejetasyon döneminin sona erdiği sonbahar kış aylarında başlayıp tekrar vejetasyon döneminin başladığı ilkbahar aylarına kadar tamamlanmış olacaktır.

- a) Toprağın dikim derinliği olan 30-40 cm.lik kısmı, rutubetli ve tavrda olacaktır.
- b) Fidanlıklardan balya ambalajlı gelen fidanlar Orman Muhafaza Memurları tarafından rüzgar almayan bir yerde günlük dikebilecekleri kadar işçilere dağıtılacak ve bu fidanlar nemli yosun ve telisle sarılmış olarak dikim sandıklarına konacaktır.
- c) Rüzgarlı, soğuk ve donlu günlere dikim yapılmayacaktır.
- d) Dikim postaları arazinin toprak türü, taşlılık ve toprağın tav durumuna göre (1 kazıcı-3 dikici veya 1 kazıcı-2 dikici) ayarlanacak ve işçilerin beklemesinden dolayı zaman kaybı önlenecektir.
- e) Dikimde kullanılan çukur açma kazması, dikim çapası gibi aletler işe uygun ve bakımlı olacaktır.
- f) Dikim çukuru, fidan kök boyundan en az 5 cm daha derin açılacak ve çukurun fidan tutturulacak kenarı düz ve dik olacaktır.
- g) İşçi, çukur kenarına koyduğu sandıktan hafiften silkeleyerek çıkardığı fidanı, kök boğazı toprak yüzeyine gelecek şekilde bir avuç nemli toprakla çukurun dik kenarına tutturacak ve kökleri sağa sola kaydırmadan dikim çapası ile ve nemli üst toprakla çukuru dolduracaktır. Çukur içine taş, kök, tezek gibi katı materyalin girmesi önlenecektir.
- h) Dikimi takiben işçi fidan köküne zarar vermeden ayakla fidanın çevresini bastırarak toprağı sıkıştıracaktır.
- i) Dikimlere yamacın üst kısmından başlayıp dere tabanına doğru devam edilecektir.
- j) Dikimler, toprak işleminin en derin olduğu yamaç yüzeyinin teras yüzeyini kestiği noktada yapılacaktır. (Şekil:1)
- k) Fidanlıktan fidanın sökülmesi ile sahada fidanların dikilmesi arasındaki zaman çok kısa olacak, bu nedenle hava halleri ve işçi potansiyeline göre fidan planlaması yapılarak mümkün olduğu kadar taze fidan kullanılacaktır.
- l) Fidan balyaları serin ve kuytu yerlerde birbirine değmeyecek şekilde kapalı ve havadar bir yerde saklanacak, gün aşırı alt üst edilecek ve balyalar ıslatılacaktır. Daha uzun süreli saklamak için soğuk hava depolarına konulacaktır.
- m) Fidanlar fidanlıktan kök budaması ve seleksiyonu yapılarak geldiğinden dikim alanında ayrıca fidan seleksiyonu yapılmayacaktır.

3.7.2.) Dikim Metotları:

3.7.2.1) Çapa ile Çukurda Kenar Dikimi:

Bu metotta, arazi meylinin terası kestiği üst orta noktasında kazma ile fidan kök uzunluğuna uygun derinlikte (30-40 cm) çukur açılır. Makinalı arazi hazırlığı yapılmış sahalarda ise belirlenen dikim noktalarına, dikilecek türün dikim mesafelerinde kazma ile ibreli türler için 30 cm yapraklı türler için 40 cm derinlikte bir kenarı düz ve dik çukur açılır. Dikim işçisi, dikim sandığından çıkardığı fidanı bir avuç nemli toprakla fidanın kök boğazı toprak seviyesinde kalacak şekilde çukurun dik kenarına tutturur. Bir eliyle fidan köklerini koruyarak diğer elindeki dikim çapası ile nemli üst toprakla çukuru doldurur. Daha sonra fidanın üst tarafına geçerek ayağı ile fidan çevresindeki toprağı sıkıştırır.

Ağır bünyeli topraklarda yapılan dikimlerde sıkıştırma işleminde çok dikkatli olunacak, toprağın fazlaca sıkıştırılarak kompaktlaşmamasına dikkat edilecektir.

3.7.2.2) Adi Çukur Dikimi:

İbrelili türlerde 3-5 ve daha yaşlı tüplü, yapraklı türlerde 1-2-3 ve daha yaşlı, çıplak köklü ve tüplü fidanların dikimlerinde kullanılır. Açılacak çukurun büyüklüğü fidanların kök boylarına, kök sistemlerine ve yetiştirilme tarzlarına göre değişir.

Boylu yapraklı ve bilhassa kavak fidanı dikimlerinde dikim çukuru derinlikleri 80 ile 100 cm yi bulur. Önce dikim yerinde mevcut diri ve ölü örtü sıyrılarak kaldırılır. Bel, kürek ile toprak gevşetilir. Çukurdan çıkan üst ve alt toprak ayrı ayrı yığılır. İstenilen derinlik ve genişlikte çukur açıldıktan sonra çukurun taban kısmı bir kaç bel kürek vuruşu ile gevşetilir, fidan çukurun ortasına dikim derinliğinde yerleştirilir, humusla karışık üst toprak fidan köklerine doğru serpilir ve kökler toprakla iyice beslenerek fidanın dik durması sağlanır, çukurdan çıkan toprakla çukur iyice doldurulur, el veya ayakla bastırılarak sıkılır, toprak düzeltilir ve suyun tutulması için fidan çevresini sığ bir çanak şekli verilerek dikim tamamlanmış olur.

Dikimin süratli ve ekonomik olmasını sağlamak amacıyla özellikle çok boylu fidanların dikiminde çukur açma burguları kullanılabilir. Boyla kavak fidanlarının ve diğer boylu yapraklı fidan türlerinin dikiminde motor kuvveti ile hidrolik tertibatla çalışan çukur açma burgularından da faydalanılır.

3.8) BAKIM:

3.8.1) İşçi Gücü ile Bakım:

İşçi gücü veya makina ile arazi hazırlığı yapılmış sahalarda dikilen fidanların özellikle ilk yıllarda topraktaki suya ve besin maddeleri ile ısıya ve ışığa ortak olan, fidana yandan ve üstten baskı yapan, otsu ve odunsu bitkilere karşı ot alma, çapa, sürgün kontrolü ve teras onarımı gibi bakım çalışmaları ile saha ve fidan başarısı elde edilebilmesi için gerektiği kadar tamamlama dikimleri yapılacaktır.

A-Ot Alma-Çapa: Dikimi takibeden vejetasyon dönemi başında, en son ilkbahar yağışlarından sonra, otların tohumları olgunlaşıp dökülmeden önce yapılacaktır. Ot alma-çapa işlemi 1. yılda fidan etrafından dıştan içe doğru yapılacak, fidan kök gövdesinin zedelenmemesine dikkat edilecektir. Ot alma çapa ile zararlı otlar uzaklaştırıldığı gibi kapilarite kırıldığı için topraktaki su kaybı da önlenmiş olacak, toprağın havalanması ve su tutma kapasitesi artırılmış olacaktır. İkinci ve üçüncü yılda ot alma çapa işlemi fidan etrafından başlayarak dışarıya doğru yapılacaktır.

Ot alma çapa, var olan diri örtünün türüne, boyuna ve yoğunluğuna bağlı olarak ya dikim sıraları üzerinde 60-80 cm. genişlikte bir şeritte ve ya fidanların etrafında 50-60 cm. yarı çaplı bir alanda yapılmalıdır. Ot alma çapa ağır bünyeli topraklarda derin, hafif bünyeli topraklarda ise toprağı yerinden taşımayacak şekilde yapılacaktır.

B- Sürgün Kontrolü:

Ağaçlandırılmış sahada sürgün kontrolü çalışmaları havalar fazla ısınmadan ve fidanlar sipere alışmadan önce bölgesel şartlara bağlı olarak Mayıs – Temmuz aylarında diri örtü tabakası toprak seviyesinden azami 10 cm. yükseklikten kesilmek suretiyle yapılacaktır.

C- Teras Onarımı:

Dikimi takip eden vejetasyon döneminden sonraki kış mevsiminde sağnak yağışlar nedeniyle meyilli arazilerde teraslarda bozulma ve yırtılma olabileceği için vejetasyon dönemi başında ot alma çapa işlemi yapılırken fidanların etrafında 50-60 cm. yarıçaplı bir alanda teras onarımı da yapılacaktır.

D-Tamamlama:

Ağaçlandırma da amaç, istenilen düzeyde saha ve fidan başarısı elde etmektir. Bu nedenle dikimi takip eden bir vejetasyon dönemi geçtikten sonra toplu kuruma görülen yerler ile dağınık halde % 15'i aşan kurumalarda tesiste kullanılan dikim tekniği ile tamamlama dikimi yapılacaktır. Dikim yapılacak noktada, işçi ile 50-60 cm. yarı çaplı bir alanda yeniden toprak işlemesi yapılacak ve tamamlama dikimi tesisten sonraki 1 veya 2 yıl içerisinde bitirilecektir.

Bakım Çalışmaları:

İşçi gücü ile arazi hazırlığı yapılan yerlerde;

- 1.Yıl: Ot alma-çapa-sürgün kontrolu-teraz onarımı ve tamamlama,
- 2.Yıl: Ot alma-çapa-sürgün kontrolu-teraz onarımı ve tamamlama,
- 3.Yıl: Ot alma-çapa-sürgün kontrolu
- 4.Yıl: Saha gözlem altında tutulması,
- 5.Yıl: Gerekirse sürgün kontrolu şeklinde,

Makinalı arazi hazırlığı yapılan yerlerde;

- 1.Yıl: Ot alma-çapa- tamamlama,
- 2.Yıl: Ot alma-çapa- tamamlama,
- 3.Yıl: Ot alma-çapa- sürgün kontrolu,
- 4.Yıl: Saha gözlem altında tutulmalı,
- 5.Yıl: Gerekirse sürgün kontrolu şeklinde, bakım yapılacaktır.

Ancak, yapılan bu genel planlama dışında yöresel bazı özellikler gözönünde tutularak gerekçe raporu düzenlenmek suretiyle bakım şekli ve süresi değiştirilebilecektir.

3.8.2) Makinalı Bakım

3.8.2.1) Diskaro ile Bakım:

Paletli traktör+tarak ile tam alanda diri örtü temizliği yapılmış, % 20 meyile kadar diskaro ile üst toprak işlemesi ve piketajla dikim yapılmış sahalarda; önce dikim sıraları boyunca işçi ile ot alma-çapa yapıldıktan sonra 4x4 lastik tekerlekli traktör+ağır diskaro ile vejetasyon dönemi başında (Mayıs/ Haziran) bir veya gerekirse daha fazla sayıda bakım yapılacaktır.

3.8.2.2) Çalı Doğrayıcı ile Bakım:

Tam alanda diri örtü temizliği yapılmış sahalarda, fidan sıraları arasında 4x4 lastik tekerlekli traktör+çekici çalı doğrayıcı veya 4x2 lastik tekerlekli traktör+zincirli çalı doğrayıcı ile Mayıs-Temmuz aylarında diri örtü toprak seviyesinden parçalanmak suretiyle bakım yapılacaktır. Ancak, daha önceden fidan sıraları üzerinde işçi tarafından tahra, balta gibi kesici aletlerle sürgün kontrolu yapılarak fidanlar ortaya çıkarılacaktır.

3.8.2.3) Rotovator, Kültüvator ve Kazayağı ile Bakım:

Paletli traktör+tarak ile tam alanda örtü temizliği yapılmış sahaların diskaro ile % 20 meyile kadar üst toprak işlenmesi yapılan taşsız yerlerinde önce dikim sıraları boyunca işçi ile ot alma, çapa yapıldıktan sonra 4x2 lastik tekerlekli traktör+rotovator, kültüvator, kazayağı ile veya 4x4 lastik tekerlekli traktör+rotovator, kültüvator, kazayağı ile vejetasyon dönemi başında (Mayıs-Haziran) bir veya gerektiğinde birden fazla bakım yapılacaktır.

3.8.3) Koruma:

Büyük emek, para ve zaman harcanarak tesis edilmiş olan ağaçlandırma sahalarının her türlü hayvan ve insan zararlarına karşı korunabilmesi için;

A-Ağaçlandırma sahaları öncelikle orman muhafaza memurlarında korunacaktır. Ancak muhafaza memurlarının yeterli olmadığı hallerde sahalar bekçi ile korunacaktır. Bekçiler mevsim şartlarına göre diğer bakım, dikim ve tesis faaliyetlerinde de görevlendirilecektir. Bütün bunların dışında ekonomik prensip ve tasarruf tedbirleri dikkate alınarak korumada kritik yerlere dikenli tel çit ihtası yapılacak ve bekçilerin gerektiğinde dikenli tel çitlerin onarımını yapmaları sağlanacaktır. Dikenli tel çitle korumaya alınmış sahalarda 500 ha., tel çit çekilmeyen sahalarda 300 ha. sahanın bir bekçi ile korunması esas alınacaktır.

B- Böcek, mantar ve benzeri zararlılar görüldüğünde Orman Bölge Müdürlüğü Orman Zararlıları ile Mücadele Şube Müdürlüğü ve gerektiğinde Ormancılık Araştırma Müdürlükleri ve Fakültelerle de irtibat kurularak gerekli mekanik ve kimyasal mücadele zamanında yapılacaktır. Yangın mevsiminde; yangına hassas bölgelerdeki ağaçlandırma sahalarında bakım işçilerinden bir grup yangın söndürme için hazır bulundurulacaktır.

Yangın emniyet yol ve şeritleri, bölme-bölmecik hudutları, servis yolları otsuz, temiz tutulacaktır. Yol kenarlarına rastlayan sahalarda yol boyunca en az 2-3 m. genişlikte ottan arındırılmış temiz bir şerit oluşturulacaktır. İşçiler yangını önleme ve söndürme konularında eğitilecek, uygun yerlerde yangın söndürme araç ve gereçlerinin bakımlı ve kullanmaya hazır halde bulundurulması sağlanacaktır.

3.8.4) Ağaçlandırmaya Konu Yanan Orman Alanlarının Ağaçlandırılması:

Ağaçlandırmaya konu yanan orman alanları, toprağın yabanlaşmasını önlemek, uzun süre ağaçlandırılmadan bırakılması halinde orman-halk ilişkileri açısından doğuracağı problemleri ortadan kaldırmak ve çeşitli amaçlarla bu sahaya muhtemel tecavüzlerin önlenmesi amacıyla yılı içerisinde ya da en geç takip eden yılda kesinlikle ağaçlandırılacaktır.

3.8.5) Ağaçlandırma ve Erozyon Kontrolü Mühendisleri Arasındaki Devir-Teslim İşlemi

Bir yerdeki AGM Mühendisinin bir başka yere atanması halinde yerine gelen AGM Mühendisine yeni atama yapılmaması halinde görevlendirilecek bir Mühendise ağaçlandırma sahalarını (Ek:5) deki örneğe göre uygun olarak devir-teslim yapacaktır.

3.8.6) Ağaçlandırılmış Sahanın Orman İşletme Şefliğine Teslimi:

Ağaçlandırılmak üzere Orman İşletme Şefliğinden teslim alınmış (Ek:3) sahada, yapılan ağaçlandırmalar gerekli bakım ve koruma çalışmaları yapıldıktan ve başarılı hale gelip biyolojik bağımsızlığını kazandıktan sonra gerekli silvikültürel müdahalelerin yapılabilmesi için Orman İşletme Şefliğine teslim edilecektir. (Ek:5) Düzenlenen teslim tutanağına sahanın haritası eklenip 6 nüsha halinde çoğaltılarak;

- AGM Mühendisliğine
- Orman İşletme Şefliğine
- Orman İşletme Müdürlüğüne
- AGM Başmühendisliğine
- Ağaçlandırma ve Erozyon Kontrolü Genel Müdürlüğüne
- Orman Genel Müdürlüğüne birer nüshası gönderilecektir.

4) AĞAÇLANDIRMA ÇALIŞMALARI İLE İLGİLİ DİĞER KONULAR:

4.1- Ağaçlandırma Çalışmalarında Kullanılması Gereken Kayıt ve Defterler

Sıra No	Kullanılacak Kayıt ve Defter	KAYDI TUTULACAK BİRİM	
		AGM Başmüh.	AGM Müh.
1	Gelen-Giden Evrak Defteri	X	X
2	Zimmet Defteri	X	X
3	Posta Zimmet Defteri	X	X
4	Demirbaş Defteri	X	X
5	Genel Bütçe Ödenek Defteri (Ödeme Emirleri ve harcamaları)	X	X
6	Özel Ödenek Defteri (Ödeme Emirleri ve Harcamaları)	X	X
7	Kitaplık Defteri	X	X
8	Puantaj Defteri	-	X
9	Talimat Defteri	X	X
10	Teknik Gözlem Defteri	-	X
11	Ambar Defteri	-	X
12	Araç Seyri-Sefer Defteri	X	X
13	Yıllık Uygulama Kartı	-	X
14	İşçi Sicil Kartı	X	X
15	Mutemetlik ve Avans Defteri	-	X
16	Günlük Çalışma Raporu veya Defteri	-	X

Puantaj defteri her çalışma sahası için arazide tutulacak ve alt kısmı görevli Orman Muhafaza Memuru ve işçi çavuşu tarafından o ay içerisinde çalışan işçi adedi ve yapılan yevmiye sayısı belirtilmek suretiyle imza edilerek, doğruluğu onaylanacaktır.

Ağaçlandırma sahalarında uygulanan metot ve tekniğin bilinmesi, önceki yıllarda yapılan işlemler ve alınan sonuçların tespiti, yapılan gözlem sonucu daha başarılı olabilmek için ne yapılması gerektiğinin belirlenmesi gibi hususlarda uygulayıcıya devamlı ışık tutacak “Teknik Gözlem Defteri” detaylı bilgileri kapsayacak bir şekilde özenle tutulacaktır.

4.2- Ağaçlandırma Çalışmaları ile ilgili Süreli Cetveller:

- a) Yıl sonunda kesin sonuçlara göre düzenlenecek olan “Ağaçlandırma Uygulama İzleme Cetveli” (Ek:7) müteakip yılın 30 Ocak tarihinde Merkez’de bulundurulacaktır.
- b) Ağaçlandırılan alanlar çizelgesi (Ek:8) proje bazında yılda bir defa yıl sonu kesin uygulama izleme cetveli ile birlikte gönderilecek ve ekine çalışma alanlarını gösterir harita konulacaktır. (30 Ocak tarihinde Merkez’de olacaktır)
- c) Fidan kullanma çizelgesi (Ek:9) yılda bir defa yıl sonu kesin uygulama izleme cetveli ile birlikte gönderilecektir. (30 Ocak tarihinde Merkez’de olacaktır)

- d) Ağaçlandırma İş Makinaları Aylık Çalışma İzleme Cetveli (Ek:4) çalışma yapılan ayı takip eden ayın 15'inde Merkezde olacaktır.
- e) Ağaçlandırma ve Erozyon Kontrolü Başmühendisleri, yangınla ilgili 25.7.1994 tarih A1.G.17.04/374 ve 18.8.1994 tarih A1.G.17.04/424 sayılı talimatımızı ve ekindeki "Yangın Bilgi Formu", "Yangın Sicil Raporu"nun düzenlenmesi ile ilgili açıklamaları da dikkate alarak Yeşil Kuşak Ağaçlandırmaları ile 1992 yılı ve sonrası tesis olunan orman içi ağaçlandırma sahalarında çıkacak yangının sönüşünden hemen sonra Orman İşletme Müdürlüğünce düzenlenen 3 nolu form paralelinde "Yangın Bilgi Formu"nu hemen Bakanlık Bölge Müdürlüğü dahilinde tesis tarihine ve proje nev'ine bakılmaksızın tüm plantasyon sahalarında çıkan orman yangınlarının "Yangın Sicil Raporu"nu ise fiili duruma göre sağlıklı bir şekilde doldurarak yangını müteakip 20 gün içerisinde Merkez'e gönderecektir.

Ağaçlandırma hizmetlerinin bu tamimde belirtilen esaslar çerçevesinde yürütülmesini, daha önce yayınlanmış bulunan 3663 ve 3664 nolu tamimlerin yürürlükten kaldırılmış olduğunu ve gereğinin bu tamim emri doğrultusunda yapılmasını önemle rica ederim.

AĞAÇLANDIRILACAK SAHANIN AGM MÜHENDİSLİĞİNE TESLİM TUTANAĞI

EK:3

Bakanlık Bölge Müdürlüğü :		
Orman Bölge Müdürlüğü :		
Orman İşletme Müdürlüğü :	Proje Kodu ve Adı :	
AGM Başmühendisliği :	Seri Adı :	
AGM Mühendisliği :	Bölme Bölmecek No ve Alanı :	
Orman İşletme Şefliği :		

Yukarıda yeri belirtilen ve Orman Amenajman Planında ağaçlandırılacak sahalar tablosunda yer alan toplam ha. saha üzerindeki değerlendirilebilecek emval işletmesince alınmış ve saha ağaçlandırılmak üzere AGM Mühendisliğine teslim edilmiştir.

.../..20..

Teslim Eden
.....İşletme Şefi

Teslim Alan
..... AGM Mühendisi

UYGUNDUR

İşletme Müdürü

AGM Başmühendisi

AGM MÜHENDİSLERİ ARASINDA DEVİR-TESLİM TUTANAĞI

EK:5

1) Sahanın Yeri	:	Proje Kodu ve Adı	:
Bakanlık Bölge Müdürlüğü	:	Seri Adı	:
AGM Başmühendisliği	:	Bölme-Bölmecik	:
AGM Mühendisliği	:	No ve Alanı	:

2) Ağaçlandırılan Sahanın Özellikleri :

- A) Dikilen Türler ve Alanı :
- B) Dikime Başlayış ve Bitiş Tarihi :
- C) Sahanın Başarı Durumu :
- (Bölme ve Bölmecik itibarıyla)
- (Fidanların dip (cm),boy (cm))
- (Gelişme Durumu, Kapalılığı vb.)
- D) Var olan Tesisler ve Durumu :

Yukarıda özellikleri belirtilen sahası .././20.. tarihinde arazide yapılan incelemeler sonucu teslimi yapılmıştır.

Teslim Eden
..... AGM Mühendisi

Teslim Alan
..... AGM Mühendisi

ONAY

AGM Başmühendisi

**AĞAÇLANDIRILMIŞ SAHANIN
ORMAN İŞLETME ŞEFLİĞİNE TESLİM TUTANAĞI**

EK:6

1) Sahanın Yeri	:	Proje Kodu ve Adı	:
Bakanlık Bölge Müdürlüğü	:	Seri Adı	:
Orman Bölge Müdürlüğü	:	Bölme-Bölmecik	:
Orman İşletme Müdürlüğü	:	No ve Alanı	:
AGM Başmühendisliği	:		
AGM Mühendisliği	:		
Orman İşletme Şefliği	:		

2) Ağaçlandırılan Sahanın Özellikleri :

- A) Dikilen Türler ve Alanı :
- B) Dikime Başlayış ve Bitiş Tarihi :

C) Sahanın Başarı Durumu :

(Bölme ve Bölmecik itibariyle)

(Fidanların dip (cm),boyu (cm))

(Gelişme Durumu, Kapalılığı)

D) Sahada varolan tesisler :

Yukarıda özellikleri belirtilen ve .././20.. tarihinde ağaçlandırılmak üzere AGM Mühendisliğine teslim edilmiş olan toplam ha. saha .././20.. tarihinde gezilip görülmüş ve ağaçlandırma yönünden yapılacak herhangi bir çalışma kalmadığından ilgili işletme şefliğine teslimi uygun görülmüştür.

.././20..

Teslim Eden
AGM Mühendisi

Teslim Alan
İşletme Şefi

UYGUNDUR

AGM Başmühendisi

İşletme Müdürü